

Estimada Pilar Rahola

Ds, 4/04/2015 per Catalunya Franc...

[Catalunya Franciscana](#)

Estimada Pilar Rahola,

T'escric en relació a l'article que vas publicar Dijous Sant a La Vanguardia al costat d'un de magnífic sobre Jesús de Natzaret del teu admirat González Faus.

Aprofito per donar-te les gràcies per mostrar públicament el teu amor a la Bíblia i el respecte que tens per la nostra tradició judeo-cristiana, perquè no és massa freqüent en les nostres latituds. En l'article esmentat, *Déus menors*, dius que estàs convençuda que hi ha un déu de llum que produeix missioners, monges i sacerdots apassionats pel proïsme, però que també hi ha un déu sinistre que produeix fonamentalistes assassins. Crec que no és així: l'autèntic déu produeix gent que estima i té cura dels sofrents, l'altre és fals, no existeix. Tothom té imatges de Déu, perquè "a Déu ningú no l'ha vist mai". Els integrismes i els fonamentalismes recolzen en imatges falses de Déu, i en tenim a totes les tradicions (catòlica, protestant, islàmica...). No oblidem que a Jesús de Natzaret el va condemnar el Sanedrí en nom de Déu, per blasfem.

Després torna a sortir el tema de la raó oposada a una certa religió que vindria de la por. En altres llocs dius que ets massa racionalista per poder creure, com si tenir fe estigues més enllà del raonable. D'entrada jo diria que és més raonable afirmar que hi ha una Intel·ligència que fonamenta les lleis de l'Univers i la seva evolució, que no pensar que tot és fruit de l'atzar. Els pares de la Il·lustració eren deïstes, no creien en un déu personal però si en Algú que ha creat l'Univers i l'hi ha donat les lleis. I en el Cristianisme hi ha un gran equilibri entre Fe i Raó, els seus grans teòlegs (Anselm, Tomàs, Bonaventura...) estimaven la filosofia, i sempre han afirmat el primat de la consciència recta que permet oposar-se a lleis injustes. En aquest sentit, té molt més perill d'irracionalisme l'Islam, que afirma que s'han de fer les coses perquè les mana Déu i no perquè siguin bones. Déu podria manar coses contra raó.

El que sí és irracional és creure en la justícia social amb l'imperatiu ètic conseqüent, i afirmar que déu ha mort (Nietzsche). Perquè si no hi ha déu, no hi ha sentit, no hi ha dignitat humana, ni veritat, ni valors absoluts. Tal com li deia el professor Copleston a Bertrand Russell: "si déu no existeix per què vostè ha de lluitar per la justícia?" I tu, Pilar, que valores tant la justícia social, d'on et ve aquest imperatiu ètic que tant estimes? Com deia el pare de la Il·lustració, I.Kant: "dues coses fascinen el meu ésser, la nit estrellada sobre meu i la llei moral dins meu".

Després dius que "la idea de Déu neix sobretot de la solitud de l'ésser humà i de la seva por a la mort". La idea de Déu està en totes les cultures i en totes les èpoques, també en la nostra que pensava que l'havia superada i que ara seríem plenament seculars. No brolla de la solitud sinó de l'anhel infinit dels humans. Com és que jo essent finit tinc un desig infinit? (St. Agustí). Si aquest desig no es pot aconseguir, la vida és una passió inútil, sense sentit. Per tant, si el món té sentit, hi ha d'haver una Plenitud on jo pugui saciar aquest desig infinit, d'amor, d'intimitat, de bellesa, de justícia, que m'habita.

I de la por a la mort, Pilar, sols pot sorgir desesperació i angoixa. Perquè Déu, almenys la imatge que ens dóna la Revelació bíblica, no ofereix sols un consol per a les pors dels humans, no ofereix un niu ple de cotó flux, sinó que et convida a créixer i a madurar: “Surt de la teva terra” és l’imperatiu amb el que comença La Bíblia (Abraham, Gn 12).

Bé, Pilar, perdona si no he captat tot el que volies dir al teu article, de tota manera, gràcies, perquè ha estat una ocasió per a reflexionar.

Fra Josep Manuel Vallejo